

A teal background with a repeating pattern of white line-art icons related to healthcare, including a hospital, hands, a heart, a stethoscope, a person, a book, and a pulse line.

Docent: Maartje Klomp

Welkom bij...

Ervaringsgericht leren in de Zorg (ELiZ)

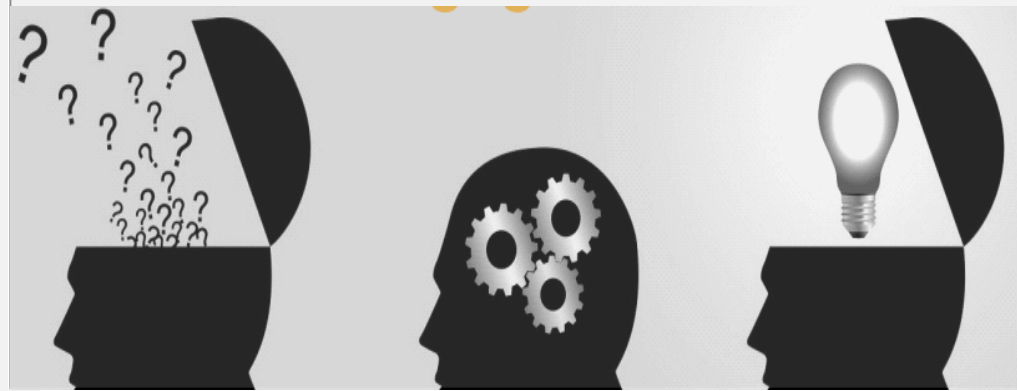
A photograph of several young women sitting at desks in a classroom, focused on their work. They are looking at books and papers. The room has large windows in the background.

ELiZ – Professionele Communicatie

Les 3: Gesprek in palliatieve fase

Agenda

- Doelen
- Terugblik vorige les
- Motiverende gespreksvoering opdracht
- Casus bespreken in groepjes
- Vooruitblik SimPat les

1. uitleggen wat belangrijke aspecten zijn bij palliatieve zorg en gespreksvoering met patiënten en diens naasten
2. tools en technieken inzetten voor het bespreken van het levenseinde met patiënten en diens naasten
3. benoemen wat jouw leerdoelen zijn in het gesprek met palliatieve (SIM)patiënten en diens naasten

S-ignalen en klachten

(biologische dimensie)

C-ognitie

(psychologische dimensie)

E-motioneel

(psychologische dimensie)

G-edragmatig

(psychologische dimensie)

S-ociaal system

(sociale dimensie)

Bakker e.a Pro-Active Nursing

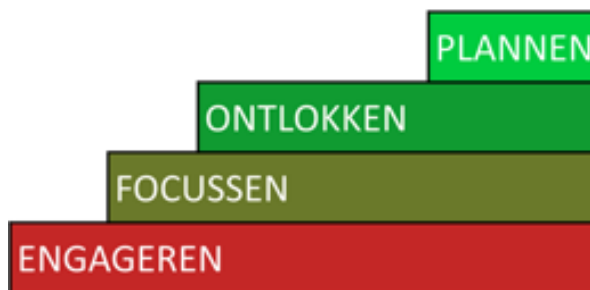
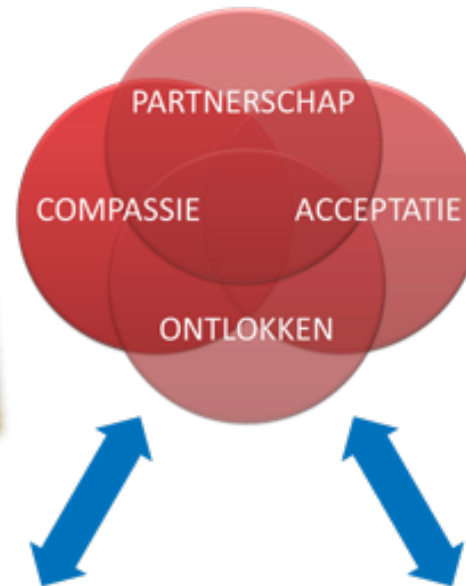
SCEGS

Stageopdracht voor les 3 (wk 40): Stel de 'surprise question'

In paragraaf 14.1 in Van Staa e.a, en hfstk 1 in Mies 2014 staat dat de palliatieve fase niet duidelijk gemarkeerd is. Het is niet altijd duidelijk wanneer deze ingaat. Dat belemmert de voorbereiding op het levenseinde. Een manier om na te gaan of de patiënt in de palliatieve fase is beland, is de 'surprise question'.

- In deze opdracht ga je oefenen met deze 'surprise question'.
- Zoek op je stageadres aantal collega's die met jou deze opdracht willen uitvoeren.
- Selecteer zelf twee tot drie patiënten die in zorg zijn op de plek waar je stageloopt, waarbij de vraag of zij in de palliatieve fase zijn beland mogelijk aan de orde is. Dus geen mensen die al in de terminale fase zijn, of die curatief worden behandeld, maar wel mensen met langdurige chronische problematiek.
- Vraag aan je collega's, onafhankelijk van elkaar, de 'surprise question': "Zou het je verbazen als meneer of mevrouw X binnen een jaar overlijdt?" Vraag na waarom je collega 'ja' of 'nee' antwoordt.
- Als je collega 'nee' antwoordt, vraag dan of er palliatieve zorginterventies bij deze patiënt zijn ingezet. Als dat niet het geval is, vraag dan na waarom dit niet gebeurt.
- Zet de antwoorden van je collega's op een rijtje en leg uit op welke signalen zij hun antwoorden baseren. Vergelijk deze met het rijtje in paragraaf 14.1.
- Wat concludeer je over de 'surprise question'?

De drie pijlers van Motiverende Gespreksvoering

- Open vragen
- Reflecties
- Bevestigen
- Samenvatten
- Informatie delen

1. Empathie en MG-Spirit

- a. Onafhankelijkheid/ self control/ regie houden

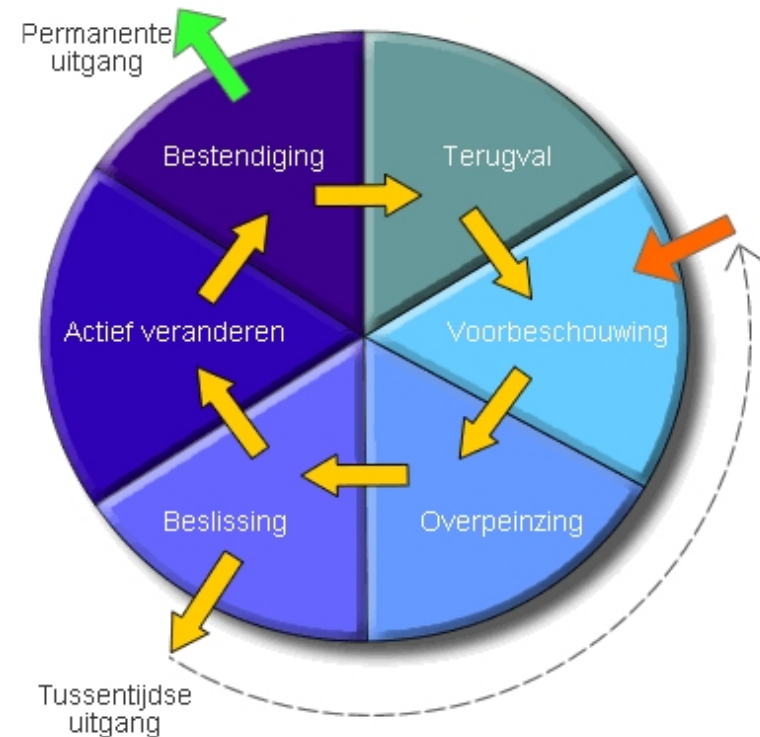
2. Ontlokken van verandertaal

- a open vragen
- b reflecties
- c bevestigen
- d samenvatten
- e informatie delen (VODO)

3. Hanteren van ambivalentie

4. Vermijden van

- a Waarschuwen
- b Confronteren
- c Repareren / Oplossen

Bespreken opdracht

- Wat is het verschil in grondhouding (en wat doet dat met de cliënt)?
- Wat is het verschil qua gebruikte gespreksvaardigheden (en wat is het effect)?
- Welke actieve ingrediënten worden in de beide filmpjes gebruikt danwel gemist (en wat is het gevolg daarvan)?

Nabespreken opdracht

- Welke Palliative fase herken je in de casus (en welke pathologie bij client)?
- Met welk doel ga je (of gaan jullie) het gesprek aan?
- Welke adaptieve opgaven / SCEGS verwacht je?
- Welke communicatiemethode vind jij passend? (zie theorieboek hoofdstuk 3)

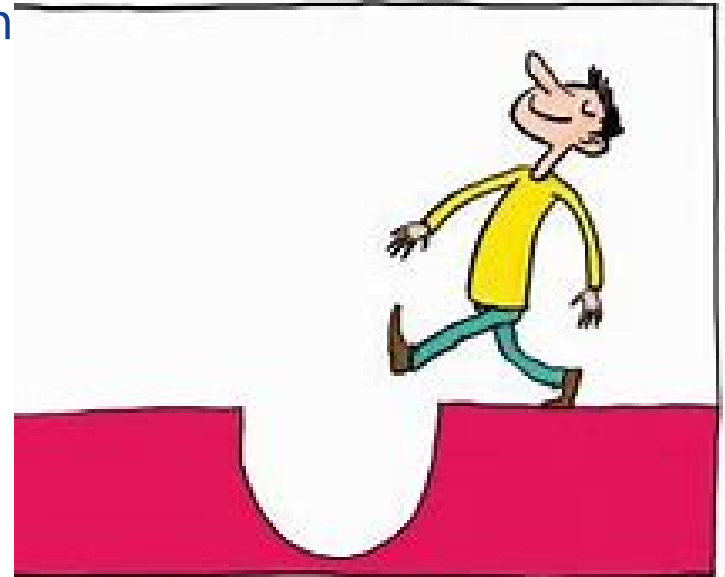

Kernwaarden

- Chronisch zieke houdt de regie over de eigen situatie
- Beslissingen daarover worden genomen in gezamenlijkheid.
- Gelijkwaardigheid tussen vpk en patiënt is het uitgangspunt
- Gepastheid: vergeet niet dat je als professional een relatie aangaat met patiënt

valkuilen

- ✓ Verpleegkundige legt het doel van de psychosociale zorg niet uit
- ✓ Verpleegkundige vult de situatie van de patiënt in
- ✓ Verpleegkundige ziet alleen maar beperkingen
- ✓ Zij is open over eigen emoties. Zij lijdt mee
- ✓ Verpleegkundige wil te veel en wil te snel

- casus 1: nog een korte tijd te gaan
- casus 2: hij weet het niet meer (zo) goed
- casus 3: het doet zo`n pijn
- casus 4: patiënt met hartfalen

Persoonlijke leervraag/leerdoel

Les simulatiepatienten

- Bereid jezelf voor: inhoudelijk en gesprekstechnieken.
- Gebruik hiervoor onder andere het formulier 'Formulier ELiZ-ProCo-OP1-Palliatieve zorg-2020-21'
- Hierop formuleer je leerdoelen die je vooraf ook met SIMPAT zult delen. Zorg dat je het formulier uitgeprint meeneemt naar de SimPat les.
- Bij jouw gesprek noteert een medestudent de feedback uit de groep en van de docent. De feedback heb je nodig voor het onderdeel reflectieve case studie
- Stem af met anderen die ook deze casus hebben.
- Oefen met elkaar het gesprek. Tip: neem dit op, dan kun je het later nog eens terugkijken

Procedure volgende les (tijden nog onder voorbehoud)

Let op: de tijden in je rooster zijn niet exact de tijden dat je wordt verwacht, onderstaand schema is een indicatie en ligt nog niet vast

Lesuur 1: 9.30 -10.20

casus 1: nog een korte tijd te gaan

Lesuur 2: 10.25-11.15

casus 2: hij weet het niet meer (zo) goed

Lesuur 3: 11.40 -12.30

casus 3: het doet zo`n pijn

Lesuur 4: 12.35-13.25

casus 4: patiënt met hartfalen

<http://www.stichtingstem.info/>

Informatie over hoe je kunt communiceren

<https://www.ikwilmetjepraten.nu/>

Gesprek over levenseinde – ter observatie

<https://www.youtube.com/watch?v=rTJcE7zIKOs&feature=youtu.be>

Advance Care Planning – waarom

overtref jezelf

Adaptieve opgaven

Tabel 1.4 Zeven adaptieve opgaven bij chronische aandoeningen, verbonden met de aspecten van zelfmanagement. Bron: Lorig en Holman (2003); Moos en Holahan (2007)

aspecten van zelfmanagement	adaptieve opgaven bij chronische aandoeningen
medisch management	1. omgaan met de beperkingen en symptomen van de aandoening
rolmanagement	2. omgaan met de behandeling 3. adequate relatie onderhouden met zorgverleners 4. adequate relatie onderhouden met naasten en omgeving
emotioneel management	5. voorbereiden op een onzekere toekomst 6. emotionele balans bereiken en behouden 7. positief zelfbeeld behouden

Zelfmanagement: generieke en ziektespecifieke taken en vaardigheden

- Zelfmanagement-taken/opgaven zijn generiek en individueel, dat wil zeggen dat alle mensen die leven met een chronische aandoening ermee te maken krijgen, maar er een eigen invulling aan zullen geven.
- Zelfmanagement-vaardigheden kunnen zowel generiek als ziektespecifiek zijn.

4 fasen

- verkennen, doelbepalen wenselijke situatie
- verdiepen, welke adaptieve opgaven spelen een rol, weerstand, motivatie etc.
- toepassen: heroriëntatie vanuit mogelijkheden en behoeften bespreken
- evalueren: toetsen of zelfmanagement wordt toegepast, of nieuwe adaptieve opgaven ontstaan zijn.